



Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναδιοργάνωση της Εθνικής Σχολής Δικαστών, η οποία ιδρύθηκε με τον ν. 2236/1994 – που καταργείται με το παρόν Νοσχ – και μετονομάζεται σε Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (στο εξής Σχολή), καθώς και επιμέρους θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Χαρακτηριστικό του νέου νομοθετικού πλαισίου που εισάγεται είναι η κατανομή των ρυθμίσεων σε πενήντα ένα άρθρα.

Το Νοσχ χωρίζεται σε έξι κεφάλαια. Το κεφάλαιο Α΄ ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη διοικητική οργάνωση της Σχολής και, ειδικότερα, τον ορισμό της νομικής φύσης της ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τον καθορισμό της έδρας και του σκοπού της (άρθρο 1), προσδιορίζει τους τακτικούς και έκτακτους πόρους της και τα της διαχείρισής τους (άρθρο 2), καθορίζει λεπτομερώς τα όργανα διοίκησης της Σχολής και τις αρμοδιότητές τους (άρθρα 3 έως 6), επανακαθορίζει το καθεστώς και τις αρμοδιότητες των Συμβούλων Σπουδών (άρθρο 7) και ιδρύει δύο Συμβούλια Διδασκόντων (άρθρο 8). Με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου Β΄, που αφορά στον τρόπο επιλογής και την κατάσταση των εκπαιδευόμενων δικαστικών λειτουργιών, τίθεται το πλαίσιο της προκήρυξης του εισαγωγικού διαγωνισμού στη Σχολή (άρθρο 9), ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων (άρθρο 10) και τα της συγκρότησης της επιτροπής του διαγωνισμού (άρθρο 11), και καθορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού (άρθρο 12), ο τρόπος βαθμολόγησης των υποψηφίων (άρθρο 13) και η διαδικασία εγγραφής των επιτυχόντων στη Σχολή (άρθρο 14). Το

2

κεφάλαιο Γ' αφορά την προεισαγωγική εκπαίδευση και την αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων δικαστικών λειτουργών και, ειδικότερα, ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τη διεξαγωγή της θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισης των εκπαιδευομένων (άρθρα 17, 19 και 20), με το πρόγραμμα σπουδών (άρθρο 18), την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων (άρθρο 21) και τις εξετάσεις αποφοίτησής τους (άρθρο 22), ενώ καθορίζονται τα κριτήρια της σειράς επιτυχίας τους (άρθρο 23), ο τρόπος κατανομής τους σε τμήματα κάθε κατεύθυνσης (άρθρο 24) και η διαδικασία της διεξαγωγής πρακτικής άσκησης (άρθρα 25 και 26), και, τέλος, εισάγεται ρύθμιση για την αξιολόγηση του ήθους και της συμπεριφοράς των επιτυχόντων εκπαιδευομένων (άρθρο 27), τον καθορισμό της σειράς στους πίνακες επιτυχίας (άρθρο 28) και τον διορισμό των επιτυχόντων (άρθρο 31). Το Κεφάλαιο Δ' περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία διαρκούς επιμόρφωσης των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργών (άρθρα 32 έως 42). Με τις διατάξεις του κεφαλαίου Ε' προσδιορίζεται ο κύκλος των προσώπων από τα οποία προέρχεται το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής (άρθρο 43), συνιστώνται οργανικές θέσεις για το διοικητικό προσωπικό της Σχολής (άρθρο 44) και εισάγονται μεταβατικές διατάξεις για την ομαλή μετάβαση από το ισχύον νομοθετικό καθεστώς στο υπό ψήφιση (άρθρο 46). Τέλος, το κεφάλαιο ΣΤ' ρυθμίζει διάφορα ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης (άρθρα 47-50) και το ακροτελεύτιο άρθρο 51 προβλέπει τη ρητή κατάργηση του ν. 2236/1994.

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 1 παρ. 1

Με το τρίτο εδάφιο ορίζεται ότι «Η επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών παρέχεται στην έδρα της Σχολής και στην Κομοτηνή». Δεδομένου ότι, συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 40 του παρόντος Νοχ, η επιμόρφωση μπορεί να γίνεται, μεταξύ άλλων, και «με την αποστολή ημεδαπών δικαστικών λειτουργών σε επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία διοργανώνονται στο εξωτερικό», θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προστεθεί στο ανωτέρω τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1, μετά τη λέξη «παρέχεται», η λέξη «ιδίως».

2. Επί του άρθρου 14 παρ. 4

Συμφώνως προς τη διάταξη αυτή, μετά την υποβολή της αίτησης των επιτυχόντων για εγγραφή στη Σχολή, καταχωρίζονται στον ατομικό φάκελο κάθε εκπαιδευόμενου «τα δικαιολογητικά, τα οποία αποδεικνύουν τη συνδρομή των προσόντων [...] και την έλλειψη κωλυμάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 37 και 38 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης

Δικαστικών Λειτουργιών» (ν. 1756/1988). Μεταξύ των κωλυμάτων περιλαμβάνεται και η έλλειψη στο πρόσωπο του υποψηφίου του ήθους και του χαρακτήρα που αρμόζουν σε δικαστικό λειτουργό (άρθρο 37 παρ. 1 περ. θ' του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών). Σχετικώς έχει γίνει δεκτό ότι η κρίση για το ήθος και τον χαρακτήρα των ενδιαφερομένων, η οποία έχει ανατεθεί σε όργανα της δικαστικής αρχής, «είναι δεσμευτική για τα όργανα διοικήσεως της Εθνικής Σχολής Δικαστών, τα οποία δεν έχουν αρμοδιότητα να εκφέρουν επί του ζητήματος αυτού ίδια κρίση» (ΣτΕ 212/2003).

3. Επί του άρθρου 15 παρ. 1

Η παρ. 1 του άρθρου 15 ορίζει ότι «Οι εκπαιδευόμενοι κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους στη Σχολή λαμβάνουν μηνιαίως αποδοχές ίσες με το ήμισυ των συνολικών αποδοχών του παρέδρου πρωτοδικείου, όπως αυτές προσδιορίζονται με το ν. 2521/1997». Το σχετικό ζήτημα της παραπομπής ή αναφοράς στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών για τον καθορισμό των αποδοχών προσώπων άσχετων προς την οργανική σύνθεση των δικαστηρίων έχει προκαλέσει προβληματισμό στη νομολογία [βλ. τις ΔιοικΠρ-Θεσσ 1619/2001 επί αγωγής, ΔιοικΕφΘεσσ 95/2003 επί εφέσεως, ΣτΕ (πενταμ.) 3028/2005 επί αναιρέσεως, παραπεμπτική και ΣτΕ (επταμ.) 437/2006 επί της αυτής αναιρέσεως, παραπεμπτική] και ήδη εκκρεμεί ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας προς οριστική κρίση.

4. Επί του άρθρου 27 παρ. 4

Η παρ. 4 του άρθρου 27 ορίζει ότι η απόφαση του Συμβουλίου Σπουδών για την κρίση ενός εκπαιδευόμενου δικαστικού λειτουργού ως ακατάλληλου για την άσκηση των δικαστικών καθηκόντων υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής. Η ενδικοφανής προσφυγή αποτελεί διοικητική προσφυγή και ως τέτοια πραγματώνει το συνταγματικώς κατοχυρωμένο (άρθρο 10 του Συντάγματος) δικαίωμα του διοικουμένου να αναφέρεται στις αρχές. Με την προσφυγή αυτή καθίσταται δυνατή η κατ' ουσία επανεξέταση της υπόθεσης, δηλαδή η νέα έρευνα και η διαφορετική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, και το όργανο, ενώπιον του οποίου ασκείται, μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει την πράξη ή να την τροποποιήσει για λόγους ουσίας. Οι πράξεις που εκδίδονται επί της ενδικοφανούς προσφυγής έχουν πάντα εκτελεστό χαρακτήρα. Με τις πράξεις αυτές δεν επιτρέπεται η χειροτέρευση της θέσης του διοικουμένου που άσκησε την προσφυγή, εκτός εάν άλλως ορίζεται σε ειδικές διατάξεις (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2007,

σελ. 269). Επισημαίνεται ότι, εφόσον στην προσβαλλόμενη με την ενδικοφανή προσφυγή πράξη, εν προκειμένω στην απόφαση κρίσης ενός εκπαιδευμένου ως ακατάλληλου, αναφέρονται σωρευτικώς: α) η προβλεπόμενη από τις ειδικές διατάξεις δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, β) το αρμόδιο για την κρίση της όργανο, γ) η προθεσμία άσκησής της και δ) οι συνέπειες της παράλειψης άσκησής της, η υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής αποτελεί αναγκαίο όρο για το παραδεκτό του ενδίκου βοηθήματος ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου (ΣτΕ 2318/2007, ΣτΕ 2364/2006, ΣτΕ 575/2005, ΣτΕ Ολ 2892/1993). Το ένδικο βοήθημα ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ασκείται κατά της πράξης που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της σιωπηρής απόρριψής της [άρθρο 63 ΚΔΔ/μίας, ν. 2717/1999).

Αθήνα, 21.7.2008

Η εισηγήτρια
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών